

ЦИФРОВА МАМОГРАФІЯ ЯК МЕТОД РАНЬОГО ВИЯВЛЕННЯ РАКУ МОЛОЧНОЇ ЗАЛОЗИ

*Васько Л.М., Сліпуха Б.Л., Васько М.Ю.
ВДНЗУ «Українська медична стоматологічна академія», м. Полтава*

Рак молочної залози є однією з найбільш актуальних проблем сучасної охорони здоров'я, що пов'язано зі значним зростанням захворюваності на дану патологію в усьому світі. В структурі онкологічної захворюваності жіночого населення рак молочної залози складає більш, ніж 26%. При цьому рак молочної залози є першою причиною смерті жінок 35-54 років (досягає 20%), а після 50 років — другою причиною смерті після серцево-судинних захворювань [1].

Тому важливим є запровадження системи скринінгу раку молочних залоз, що являє собою профілактичне обстеження явно здорових жінок з метою виявлення захворювання на ранніх стадіях. В наш час існує багато методів отримання зображення молочних залоз. Але лідируюче місце займає мамографія, зокрема цифрова, яка на сьогоднішній день є «золотим стандартом» діагностики захворювань молочних залоз.

Метою мамографії є зниження смертності жінок шляхом виявлення ранніх стадій раку молочної залози, що значно збільшує шанси на своєчасне і більш ефективне лікування, включно з органозберігаючими операціями. За даними вітчизняних та іноземних дослідників, при виявленні захворювання на ранніх стадіях ефективність лікування збільшується до 90% [2, 3].

Слід відмітити, що середні розміри пухлини молочної залози, коли вона стає доступна для пальпації при клінічному огляді складають 2,5см. А висока роздільна здатність мамографії дозволяє візуалізувати пухлини менше 10мм та мікрокальцинати 0,1мм (неінвазивний рак), тому захворювання можна виявити за три-чотири роки до того, як жінка сама виявить перші симптоми хвороби [3,4].

Вперше, в клінічних умовах, мамографію почали застосовувати ще в 1929 році. Але систематичним і масовим цей вид досліджень став тільки в шістдесятих роках. А досягненням сучасної променевої діагностики стало впровадження в мамографію цифрових технологій, що дозволило істотно знизити опромінення пацієнток. Так, за даними American Journal опромінення, отримане при цифровій мамографії на 22% менше, ніж при проведенні звичайної (плівкової) мамографії. Даний вид обстеження виключає потрапляння рентгенівського випромінювання на інші органи і частини тіла жінки. А висока чутливість і спеціальне програмне забезпечення дозволяють побачити на одному діагностичному знімку зображення майже всіх тканин різної щільності. Зображення зберігається на комп'ютері, де його можна покращити, збільшити, керувати ним при подальшому вивченні (постпроцесінгова обробка), що істотно полегшує роботу лікаря-рентгенолога при читанні цифрової інформації.

В м. Полтаві цифровий мамограф останнього покоління Mammat 3000 Nova фірми Siemens встановлено в медичному лікувально-діагностичному центрі «Медіон», де з 2014 по 2016 рік проведено 1897 досліджень, із них 198 випадків раку молочних залоз та 732 — доброякісних утворень. Під час мамографії застосовується компресія молочної залози, щоб товщина тканин залози була однаковою в усіх зонах. Для виключення неприємних відчуттів проводити дослідження слід в першу половину циклу: з 5-6 по 10-14 день.

Крім цього, на стан молочних залоз впливають різні за хімічною структурою і біологічною дією гормони: яєчників, кори надниркових залоз, гормони гіпофіза, щитоподібної і підшлункової залоз, а також інші біологічно активні сполуки. Тому виділено фактори, що збільшують ймовірність розвитку раку молочних залоз. Ризик збільшується у жінок з раннім менархе, пізньою менопаузою, доброякісними проліферативними ураженнями, при використанні замісної гормональної терапії. Підвищується ризик виникнення захворювання з віком, у жінок, що зловживають алкоголем, їжею з високим вмістом жирів і ведуть малорухливий спосіб життя, у разі наявності пухлинних захворювань молочних залоз або органів малого таза у родичів. Таким жінкам (групи ризику) відповідно до сучасних рекомендацій Європейського товариства радіології (ESR) та Американського коледжу радіології (ACR) мамографічне обстеження слід проводити щорічно, з обов'язковим порівнянням з даними попереднього дослідження.

Таким чином, цифрова мамографія при діагностиці раку молочної залози є одним з найбільш високоінформативних, ефективних і достовірних методів дослідження, що дозволяє виявляти захворювання на ранніх стадіях покращуючи якість лікування та значно знижуючи рівень смертності жінок з цією патологією.

Література

1. Семиглазов В.Ф. Скрининг рака молочной железы / В.Ф.Семиглазов, В.В.Семиглазов // Практическая онкология. — 2010. — Т. 11,№ 2. — С. 38-40.
2. Фишер У. Лучевая диагностика. Заболевания молочных желез. / У. Фишер, Ф. Баум, С. Люфтнер-Нагель. — Пер. с англ. — М.: «МЕДпресс-информ», 2009. — 255с.
3. Дьолог М.И. Маммография. Общие понятия. / М.И. Дьолог // Радиологический вестник. — 2011. — №3(40). — С. 33-45.
4. Комарова Л.Е. Скрининговая маммография рака молочной железы. За и против? / Л.Е. Комарова // Сибирский онкологический журнал. — 2008. — №2. — С. 9-13.

ІПОТЕРАПІЯ — ВЕРХИ ДО ЗДОРОВ'Я

Гончаренко А. В., Закалюжний В.М.

Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка

Іпотерапія (від грецького слова «гіппос» — кінь) — метод лікування, заснований на взаємодії людини зі спеціально навченим конем, адаптованим до можливостей хворого в опануванні верхової їзди[2]. Іпотерапія є оздоровчою програмою, яка користується особливою популярністю у реабілітаційній світовій практиці. Її унікальність полягає у фізичному, психологічному та емоційно позитивному впливі на пацієнтів, захворювання яких носять неврологічні, психічні, фізичні та інші серйозні порушення.

Про те, як лікують коні, раніше письмово згадувалося в часи Древньої Греції античним лікарем Гіппократом, який стверджував, що безпосередній контакт з цими тваринами допомагає хворим людям набагато швидше і результативніше йти на одужання. На його думку, верхова їзда